

LITERATURA POLSKA W ŚWIECIE

TOM VIII

POLSKA LITERATURA
NON FICTION
PERSPEKTYWA
NADAWCY I ODBIORCY

REDAKCJA
WIOLETTA HAJDUK-GAWRON

UNIWERSYTET ŚLĄSKI
WYDAWNICTWO

LITERATURA POLSKA W ŚWIECIE

WYDZIAŁ HUMANISTYCZNY

SZKOŁA JĘZYKA
I KULTURY POLSKIEJ

UNIwersytet Śląski
w Katowicach

Komitet Naukowy

ROMUALD CUDAK
ESTERA CZOJ
ANDREA DE CARLO
WIOLETTA HAJDUK-GAWRON
AŁŁA KOŻYNOWA
AŁŁA KRAVCHUK
WŁADYSŁAW T. MIODUNKA
JOLANTA TAMBOR

LITERATURA POLSKA W ŚWIECIE

Tom VIII

Polska literatura non fiction –
perspektywa nadawcy i odbiorcy

Pod redakcją

WIOLETTY HAJDUK-GAWRON

Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego • Katowice 2024

[Kup książkę](#)

<https://doi.org/10.31261/PN.4257>

Literatura polska w świecie. T. 8, Polska literatura non fiction – perspektywa nadawcy i odbiorcy

Wersją referencyjną publikacji jest wydanie elektroniczne

Publikacja na licencji Creative Commons Uznanie autorstwa –
Na tych samych warunkach 4.0 Międzynarodowe (CC BY-SA 4.0)

Artykuły pomieszczone w tym tomie były recenzowane
dla czasopisma „Postscriptum Polonistyczne” 2023, nr 2 i 2024, nr 1.

Nazwiska recenzentów podawane są łącznie raz w roku na stronach internetowych:

www.postscriptum.us.edu.pl i <https://journals.us.edu.pl/index.php/PPol/index>

Cykl „Literatura polska w świecie” został zainicjowany przez Romualda Cudaka i zaprojektowany
pod względem oprawy graficznej przez Marka Francika (Wydawnictwo Gnome). Gnome było
wydawcą cyklu w tomach I–VI oraz tomu jubileuszowego dedykowanego Romualdowi Cudakowi.
Od tomu VII publikowanie tomów cyklu przeszło w ręce Wydawnictwa Uniwersytetu Śląskiego.

Redakcja

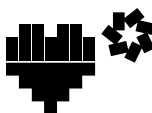
WIOLETTA HAJDUK-GAWRON

Redakcja językowa

ANNA PIWOWARCZYK

Projekt okładki i szaty graficznej

MAREK FRANCIK

**Europejskie
Miasto Nauki
Katowice 2024**

ISBN 978-83-226-4504-8

(wersja elektroniczna)

Wydawca

Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego

ul. Bankowa 12B, 40-007 Katowice

<https://wydawnictwo.us.edu.pl>

e-mail: wydawnictwo@us.edu.pl

Wydanie I.

Ark. druk. 21,5. Ark. wyd. 24,0. PN 4257

[Kup książkę](#)

Spis treści

Romuald Cudak, Wioletta Hajduk-Gawron	
Zamiast wstępu	9
ROZPRAWY RECEPCYJNE	
László Kálmán Nagy	
Literatura non fiction nad Dunajem.	
Recepcja wybranych polskich utworów na Węgrzech	13
Lidija Tanuševska	
Macedońska recepcja polskiej literatury non fiction	33
Teresa Dalecka	
Literatura non fiction w Litwie w ostatnich dziesięcioleciach	45
REPORTAŻ	
Orsolya Németh	
Reportaż polski jako głos tych, którym głos odebrano	61
Olesya Nakhlik	
Kulturowo-cywilizacyjne współrzędne Ukrainy	
we współczesnym polskim reportażu literackim	
(<i>Imperium</i> Ryszarda Kapuścińskiego, <i>Biała gorączka</i> Jacka Hugo-Badera,	
<i>Zabić smoka</i> Katarzyny Kwiatkowskiej-Moskalewicz)	77

Katarzyna Frukacz-Lewandowska

Prawda obrazu czy obraz prawdy? Wizualne komponenty
polskiej literatury reportażowej w dobie płynnego faktografizmu 99

Grażyna Maroszczuk

Żeby umarło przede mną. Opowieści matek niepełnosprawnych dzieci
w społecznym reportażu Jacka Hołuba 117

(AUTO)BIOGRAFIE

Justyna Zych

Między autobiografią a bedekerem. Pisarki jako przewodniczki 137

Anna Pekaniec

Karolina i Dulębianka. Autorskie strategie biograficzne w *Samotnicy*.
Dwóch życiach Marii Dulębianki Karoliny Dzimiry-Zarzyckiej 153

Agnieszka Nęcka-Czapska

(Nie)uchwytna opowieść o sobie samej.
Na marginesie *Rozmów w tańcu* Agnieszki Osieckiej 169

Katarzyna Hanik

Autobiograficzna gra. O *Rozmowach w tańcu* Agnieszki Osieckiej 185

RÓŻNORODNOŚĆ STRATEGII NARRACYJNYCH

Mariusz Jochemczyk, Miłosz Piotrowiak

Wynaleźć wyspę. Podwójna lektura książki *Czerwony śnieg na Etnie*
Jarosława Mikołajewskiego i Pawła Smoleńskiego 205

Janusz Pasterski

Pozostać na Via Appia. Eseistyka Ignacego Wieniewskiego 223

Jolanta Pasterska

Wspomnienia wojenne Róży Nowotarskiej 239

Bożena Szałasta-Rogowska

Delta czasu Floriana Śmiei –

dokument, wspomnienie, współczesna sylwa? 257

Elżbieta Dutka

Góry „na opak”. O nowej tendencji w ramach *mountaineering non fiction* 273

Dariusz Rott

Islandia z perspektywy narracji migracyjnej Mirosława Gabrysia 289

Andrea F. De Carlo

Anamorfoza literatury: kobieca eseistyka

jako gatunek hybrydowy na przykładzie eseju Joanny Mueller 301

Alla Kozhinowa

Polski kryminał milicyjny jako literatura faktu 313

LITERATURA NON FICTION – PERSPEKTYWA GLOTTODYDYKTYCZNA

Monika Válková Maciejewska

Czytanie realfantastyki. Najnowsza polska proza
na zajęciach dla cudzoziemców 329

Wioletta Hajduk-Gawron

Niefekcyjność kryminału oraz jego potencjał glottodydaktyczny
na przykładzie komedii kryminalnej *Morderstwo w hotelu Kattowitz*
Marty Matyszczak 347

Tomasz Gęsina

Literacki spacer po Katowicach. Reportaż Anny Malinowskiej
pt. *Od Katowic idzie słońce* w glottodydaktyce 365

Zestawienie miejsca pierwodruków artykułów pomieszczonych w książce 383

Romuald Cudak

 <https://orcid.org/0000-0001-6047-680X>

Uniwersytet Śląski w Katowicach
Katowice, Polska

Wioletta Hajduk-Gawron

 <https://orcid.org/0000-0001-6978-127X>

Uniwersytet Śląski w Katowicach
Katowice, Polska

Zamiast wstępu

Do rąk Czytelników oddajemy 8. tom cyklu „Literatura polska w świecie”, będący pokłosiem konferencji, która odbyła się w dniach 17–18 listopada 2022 roku. Konferencja była zatytułowana „Literatura polska w świecie. Polska literatura non fiction – perspektywa nadawcy i odbiorcy”. Niniejszy tom to powtórne wydanie wygłoszonych tekstów. Ich pierwodruk miał miejsce w czasopiśmie „Postscriptum Polonistyczne” w numerze 2 z roku 2023 (nr 32) i 1 z roku 2024 (nr 33).

Postanowiliśmy jednak wydać je ponownie w cyklu, który towarzyszy konferencjom od początku. Seria cieszyła się i cieszy wciąż niesłabnącym zainteresowaniem. Wielu badaczy, naukowców zajmujących się recepcją literatury polskiej, jej miejscem wśród innych literatur, zjawiskami towarzyszącymi promocji literatury polskiej, funkcjonowaniem w odbiorze instytucjonalnym i indywidualnym, chętnie zapewne postawi ten tom obok poprzednich na swoich półkach. Chcemy utrzymać ciągłość cyklu, który jest chętnie czytany i wykorzystywany w dalszych badaniach.

Zapraszamy do lektury, życzymy przyjemności z obcowania z tekstami na temat polskiej literatury non fiction.

Romuald Cudak i Wioletta Hajduk-Gawron

Zestawienie miejsca pierwodruków artykułów pomieszczonych w książce

László Kálmán Nagy: Literatura non fiction nad Dunajem. Recepcja wybranych polskich utworów na Węgrzech

Postscriptum Polonistyczne, 2024 • 1 (33), doi: 10.31261/PS_P.2024.33.11

Lidija Tanuševska: Macedońska recepcja polskiej literatury non fiction

Postscriptum Polonistyczne, 2024 • 1 (33), doi: 10.31261/PS_P.2024.33.02

Teresa Dalecka: Literatura non fiction w Litwie w ostatnich dziesięcioleciach

Postscriptum Polonistyczne, 2024 • 1 (33), doi: 10.31261/PS_P.2024.33.09

Orsolya Németh: Reportaż polski jako głos tych, którym głos odebrano

Postscriptum Polonistyczne, 2023 • 2 (32), doi: 10.31261/PS_P.2023.32.16

Olesya Nakhlik: Kulturowo-cywilizacyjne współrzędne Ukrainy we współczesnym polskim reportażu literackim. (*Imperium* Ryszarda Kapuścińskiego, *Biała gorączka* Jacka Hugo-Badera, *Zabić smoka* Katarzyny Kwiatkowskiej-Moskalewicz)

Postscriptum Polonistyczne, 2023 • 2 (32), doi: 10.31261/PS_P.2023.32.13

Katarzyna Frukacz-Lewandowska: Prawda obrazu czy obraz prawdy?

Wizualne komponenty polskiej literatury reportażowej w dobie płynnego faktografizmu

Postscriptum Polonistyczne, 2024 • 1 (33), doi: 10.31261/PS_P.2024.33.03

- Grażyna Maroszczuk: *Żeby umarło przede mną. Opowieści matek niepełnosprawnych dzieci* w społecznym reportażu Jacka Hołuba
Postscriptum Polonistyczne, 2024 • 1 (33), doi: 10.31261/PS_P2024.33.14
- Justyna Zych: Między autobiografią a bedekerem. Pisarki jako przewodniczki
Postscriptum Polonistyczne, 2024 • 1 (33), doi: 10.31261/PS_P2024.33.10
- Anna Pekaniec: Karolina i Dulębianka. Autorskie strategie biograficzne w *Samotnicy. Dwóch życiach Marii Dulębianki* Karoliny Dzimiry-Zarzyckiej
Postscriptum Polonistyczne, 2024 • 1 (33), doi: 10.31261/PS_P2024.33.15
- Agnieszka Nęcka-Czapska: (Nie)uchwytna opowieść o sobie samej. Na marginesie *Rozmów w tańcu* Agnieszki Osieckiej
Postscriptum Polonistyczne, 2024 • 1 (33), doi: 10.31261/PS_P2024.33.04
- Katarzyna Hanik: Autobiograficzna gra. O *Rozmowach w tańcu* Agnieszki Osieckiej
Postscriptum Polonistyczne, 2024 • 1 (33), doi: 10.31261/PS_P2024.33.07
- Mariusz Jochemczyk, Miłosz Piotrowiak: Wynaleźć wyspę. Podwójna lektura książki *Czerwony śnieg na Etnie* Jarosława Mikołajewskiego i Pawła Smoleńskiego
Postscriptum Polonistyczne, 2023 • 2 (32), doi: 10.31261/PS_P2023.32.08
- Janusz Pasterski: Pozostać na Via Appia. Eseistyka Ignacego Wieniewskiego
Postscriptum Polonistyczne, 2023 • 2 (32), doi: 10.31261/PS_P2023.32.07
- Jolanta Pasterska: Wspomnienia wojenne Róży Nowotarskiej
Postscriptum Polonistyczne, 2023 • 2 (32), doi: 10.31261/PS_P2023.32.06
- Bożena Szałasta-Rogowska: *Delta czasu* Floriana Śmiei – dokument, wspomnienie, współczesna sylwa?
Postscriptum Polonistyczne, 2023 • 2 (32), doi: 10.31261/PS_P2023.32.05
- Elżbieta Dutka: Góry „na opak”. O nowej tendencji w ramach *mountaineering non fiction*
Postscriptum Polonistyczne, 2024 • 1 (33), doi: 10.31261/PS_P2024.33.18
- Dariusz Rott: Islandia z perspektywy narracji migracyjnej Mirosława Gabrysia
Postscriptum Polonistyczne, 2024 • 1 (33), doi: 10.31261/PS_P2024.33.20

Andrea F. De Carlo: Anamorfoza literatury: kobieca eseistyka jako gatunek hybrydowy na przykładzie eseju Joanny Mueller
Postscriptum Polonistyczne, 2024 • 1 (33), doi: 10.31261/PS_P.2024.33.21

Alla Kozhinowa: Polski kryminał milicyjny jako literatura faktu
Postscriptum Polonistyczne, 2023 • 2 (32), doi: 10.31261/PS_P.2023.32.18

Monika Válková Maciejewska: Czytanie realfantastyki. Najnowsza polska proza na zajęciach dla cudzoziemców
Postscriptum Polonistyczne, 2024 • 1 (33), doi: 10.31261/PS_P.2024.33.13

Wioletta Hajduk-Gawron: Niefikcyjność kryminału oraz jego potencjał glottodydaktyczny na przykładzie komedii kryminalnej *Morderstwo w hotelu Kattowitz* Marty Matyszczyk
Postscriptum Polonistyczne, 2023 • 2 (32), doi: 10.31261/PS_P.2023.32.17

Tomasz Gęsina: Literacki spacer po Katowicach. Reportaż Anny Malinowskiej pt. *Od Katowic idzie słońce* w glottodydaktyce
Postscriptum Polonistyczne, 2023 • 2 (32), doi: 10.31261/PS_P.2023.32.04

Egzemplarz bezpłatny

ISBN 978-83-226-4504-8

9 788322 645048

Więcej o książce

Kup książkę